

Sygnatura akt IV Ka 654/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2023 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodnicząca:	SSO Ewa Rusin
Protokolant:	Ewa Ślemp

przy udziale Macieja Krocza Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2023 r.

sprawy **D. M.**

córki W. i W. z domu R.

urodzonej (...) w W.

oskarżonej z art. 62 ust. 1 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 29 maja 2023 r., sygnatura akt III K 328/23

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 654/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 29 maja 2023r. sygn. akt III K 328/23

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	D. M.	Była już karana sądownie, m. in. za występki z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.	Dane o karalności z dnia 7.08.2023r.	63-64
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów	
---	--

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwiężle o powodach uznania dowodu
	Dane o karalności z dnia 7.08.2023r.	niekwestionowane

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>I. obraży przepisu prawa karnego materialnego w innym wypadku niż w zakresie kwalifikacji prawnej czynu, a mianowicie art. 70 ust 4a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii poprzez jego niesłuszne niezastosowanie i nie orzeczenie wobec oskarżonej D. M. w oparciu o tenże przepis świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej, w sytuacji gdy przepis ten obliguje Sąd do orzeczenia tego świadczenia przy zaistnieniu przestępstwa z art. 62 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.</p> <p>II. obrazę przepisu prawa karnego materialnego w innym wypadku</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

niż w zakresie kwalifikacji prawnej czynu, a mianowicie art. 70 ust 5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii poprzez jego niesłuszne niezastosowanie i orzeczenie wobec oskarżonej D. M. na podstawie art. 70 ust 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nawiązki w wysokości 500 złotych na rzecz Stowarzyszenia (...) z siedzibą w W., w sytuacji gdy przepis art. 70 ust 5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wskazuje, iż nawiązki takiej Sąd nie może orzec przy zaistnieniu przestępstwa z art. 62 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wobec osoby uzależnionej, a za taką Sąd oskarżoną uznał, zobowiązując w pkt. IV wyroku na podstawie art. 72§1 pkt. 5 kk do powstrzymywania się od używania środków odurzających, oraz w pkt. V wyroku na podstawie art. 72 §1 pkt. 6 kk do poddania się terapii uzależnień, a czego odzwierciedleniem jest treść uzasadnienia wyroku, w którym Sąd uznał oskarżoną za osobę uzależnioną.

III. obrazę przepisu prawa karnego materialnego w innym wypadku niż w zakresie kwalifikacji prawnej czynu, a mianowicie art. 70a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii poprzez jego niesłuszne niezastosowanie i nie zarządzenie zebrania przez specjalistę psychoterapii uzależnień informacji na temat używania przez oskarżoną środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych, w sytuacji, gdy Sąd podczas rozprawy ustalił, że jest ona osobą uzależnioną i zarządzenie uzyskania w tym zakresie opinii specjalisty na podstawie wskazanego przepisu jest obligatoryjne.

<p>Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Wszystkie zarzuty apelacyjne są trafne, zostaną omówione łącznie skoro doprowadziły do orzeczenia kasatoryjnego.</p> <p>W postępowaniu przygotowawczym oskarżona poza złożeniem oświadczenia o przyznaniu się do winy wyjaśnień nie składała (k. 16 akt), ale na rozprawie w dniu 29 maja 2023r. oskarżona wyjaśniła, że czynu zarzucanego dopuściła się z powodu n. in. cyt. „ depresji , dotychczas zażywała narkotyki ale „aktualnie nic nie bierze” i zgadza się na terapię odwykową.</p> <p>Tej treści wyjaśnienia posłużyły sądowi I instancji do ustalenia, że oskarżona jest osobą uzależnioną (sekcja 4 pisemnych motywów wyroku) i w konsekwencji zawartych w pkt. IV i V dyspozycji rozstrzygnięć o zobowiązaniu oskarżonej do powstrzymywania się od używania środków odurzających i do poddania się terapii uzależnień w zakresie stosowania środków odurzających.</p> <p>Rzecz jednak w tym, że w razie tego rodzaju informacji podawanych przez oskarżoną na rozprawie zachodzi uzasadnione podejrzenie, że oskarżona jest osobą uzależnioną lub używającą szkodliwie substancji psychoaktywnej (tym bardziej że była już karana sędownie za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii). W takiej sytuacji sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, obligatoryjnie zarządza zebranie przez osoby, które na zasadach wskazanych w ustawie uzyskały certyfikat specjalisty</p>	

psychoterapii uzależnień, informacji na temat używania przez oskarżonego środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych (art. 70a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii), norma ta ma charakter procesowy, określając obowiązki organu procesowego w zakresie zebrania określonej treści materiału dowodowego.

Sąd I instancji tej powinności nie tylko nie wykonał, ale bez wymaganych na tą okoliczność dowodów uznał oskarżoną za osobę uzależnioną (czego potwierdzenie stanowią rozstrzygnięcia w pkt. IV i V dyspozycji o zobowiązaniu oskarżonej do powstrzymywania się od używania środków odurzających i do poddania się terapii uzależnień w zakresie stosowania środków odurzających), jednocześnie w treści wyroku zawarł niedopuszczalne do tego ustalenia orzeczenie w pkt. V dyspozycji o zasądzeniu fakultatywnej nawiązki w trybie art. 70 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (której przecież nie orzeka się wobec sprawcy przestępstwa z art. 62 ust. 1 jeżeli jest on osobą uzależnioną – vide art. 70 ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii).

Nadto sąd I instancji zaniechał orzeczenia obligatoryjnego świadczenia pieniężnego na podstawie art. 70 ust. 4 a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, obowiązującego od dnia 1 stycznia 2023r. (czyn był popełniony w dniu 24 lutego 2023r.), co zasadnie wytknął apelujący w zarzucie I-ym.

Niezależnie od zarzutów apelacji prokuratora przyjęta przez

oskarżoną linią obrony (działanie przestępne z powodu depresji i uzależnienia od narkotyków) powinna była skłonić sąd I instancji nie tylko do powołania w sprawie specjalisty psychoterapii uzależnień ale także biegłych psychiatrów dla oceny stanu zdrowia psychicznego oskarżonej tempore criminis , co się z tym łączy – zapewnienia oskarżonej obrońcy na podstawie art. 79 § 1 pkt. 3) kpk. Zaniechanie prowadzenia takiego dowodu przełożyło się na prawidłowość ustaleń wyroku w kwestii winy oskarżonej (vide akceptowany wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 26 czerwca 2013 r. II AKa 57/13 LEX nr 1409430 - Sąd I instancji naruszył art. 70a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przez zaniechanie dokonania obligatoryjnej czynności dowodowej przewidzianej w tym przepisie, niezbędnej do określenia stopnia winy sprawcy zarzuconych przestępstw narkotykowych. Przepis ten nakłada na organ procesowy obowiązek przeprowadzenia takiego dowodu, bo warunkuje on ustalenie winy sprawcy.

Natomiast łączący się z tym zaniechaniem brak obligatoryjnego obrońcy (oskarżona nie ustanowiła obrońcy z wyboru) naruszył gwarancje procesowe oskarżonej w zakresie prawa do obrony.

Wniosek

o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji

- # zasadny
- # częściowo zasadny
- # niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Konieczność przeprowadzenia przewodu sądowego w całości.	

OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
4.1.	Naruszenie prawa do obrony.
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
Zaniechanie weryfikacji linii obrony oskarżonej rzutujące nie wyjaśnieniem kwestii winy.	
ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia	
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia	
zaniechanie weryfikacji linii obrony oskarżonej rzutujące nie wyjaśnieniem kwestii jej winy i łączące się z	

<p>nim zaniechanie wyznaczenia obligatoryjnego obrońcy dla oskarżonej,</p> <p>zaniechanie wykonania obowiązku z art. 70a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii</p>	
<p>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</p>	
<p>powołanie biegłych lekarzy psychiatrów celem</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnienia kwestii winy oskarżonej - ustalenia, czy jest osobą uzależnioną od substancji psychoaktywnych i przez to wymaga stosowania terapii uzależnień, <p>ustanowienie dla oskarżonej obrońcy z urzędu</p>	
<p>5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</p>	
<p>Koszty Procesu</p>	
<p>PODPIS</p>	
<p>SSO Ewa Rusin</p>	

<p>1.3. Granice zaskarżenia</p>		
<p>Kolejny numer załącznika</p>	1	
<p>Podmiot wnoszący apelację</p>	oskarżyciel publiczny	

Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	orzeczenie skazujące		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana